

dog det faktiske Forhold det, at faa vi en Tiendeafløsning, bliver det Bondejorden, der kommer til at betale den væsentligste Del af disse Afgifter, ligesom det jo ogsaa paa den anden Side er den, der kommer til, baade gennem de direkte og indirekte Skatter, der indgaa i Statskassen, at betale sin Part. Den Slags Paastande føler jeg Trang til at nedlægge en Indsigelse imod fra dette Sted, fordi det ikke hjælper til at skabe et godt Forhold mellem Land og By, og vi have ikke her i vort lille Danmark Raad til at lagdele Folket paa den Maade og ved Hjælp af saadanne Midler.

Da jeg i det hele taget anser det foreliggende Forslag for at hvile paa et sundt og godt Grundlag, vil jeg anbefale det til det høje Ting, saaledes som det foreligger fra Folketinget.

Finansministeren (Scharling): Da jeg tør antage, at det er et ret almindeligt Ønske nu omsider at naa til Ende med Forhandlingerne her om denne Sag, skal jeg søge at fatte mig kort, og jeg skal derfor med Hensyn til adskillige Enkeltheder henholde mig til de Udtalelser, jeg har fremsat under denne Sags Behandling i det andet Ting, og altsaa i saa Henseende henvide til Rigsdagstidenden. Jeg skal saaledes ikke her igen komme ind paa en nærmere Omtale af de enkelte Bestemmelser i §§ 1 og 2, som i flere Henseender forekomme mig højt uheldige, navnlig den aldeles vilkaarlige Fastslaaen af Kapiteltaksten for 1898 som den egentlig blivende Norm, hvad den efter den der opstillede Beregningsmaade faktisk vil blive. Jeg skal ligeledes henholde mig til, hvad jeg i Folketinget har udtalt om det lidet heldige i det Kapløb, som tør ventes efter § 3 at ville komme mellem dem, der ønske Tiendeafløsning, for at komme først, da det derpaa beror, i hvilken Orden Afløsningen kan finde Sted. Dette Kapløb vil gentage sig 3 Gange for de 3 Tienders Vedkommende. Jeg skal dog til, hvad jeg har sagt, endnu føje den Bemærkning, at hele denne Bestemmelse i § 3, jævnført med § 8, vil vise sig overordentlig vanskelig og besværlig i Praksis. Det bestemmes i § 8, at Begæring om Tiendeafløsning

skulle indgives til Finansministeriet, der efter at have noteret dem i den i § 3 omtalte Ordensprotokol afgiver dem til vedkommende Kommissær, og det bestemmes i § 3, at Afløsningsbegæringerne komme i Betragtning i den Orden, hvori de indkomme til Finansministeriet, jævnfør § 8, dog saaledes, tilføjes der, at Afløsning af Kirketiender stedse gaa forud for Afløsning af andre Tiender, og at Præstetiender og de i § 1 omhandlede mindre Tiender stedse gaa forud for Kongetiender, samt at, hvor flere Afløsningsbegæring indkomme paa samme Dag, skal Ordenen afgøres ved Lodtrækning. Dette sidste har nu mindre at sige, men saa tilføjes der, at intet Sogn faar to af de større Tiender afløste efter denne Lov, forinden alle andre Sogne, fra hvilke lovmæssig Begæring foreligger, have faaet en af de større Tiender afløste, og at intet Sogn faar alle de tre større Tiender afløste efter denne Lov, forinden alle andre Sogne, fra hvilke lovmæssig Begæring foreligger, have faaet to af de større Tiender afløste. Der som de ærede Herrer nu ville tænke sig lidt ind i, hvorledes denne Ordensprotokol, som Finansministeriet skal holde, vil komme til den Erkendelse, at den vil blive et højt mærkeligt Dokument. Lad os sætte — jeg stiller ganske vist her Sagen paa Spidsen for at gøre den rigtig klar; i Praksis vil det ikke gaa ganske til paa samme Maade, men lad os sætte — at der indkommer straks til en Begyndelse 100 Begæring om Afløsning af Kongetiender, der, efterhaanden som de fremkomme, indføres i denne Ordensprotokol og faa Numre fra 1 til 100, og at der dernæst kommer Begæring om Afløsning af Præstetiender, saa skulle disse gaa forud, og alle de andre rykke ned, og for hver ny Begæring om Præstetiende forholdes der paa samme Maade. Med Hensyn til Begæring om Kirketiender gentager det samme sig, saa kommer der igen en ny Orden. Med andre Ord, denne Ordensprotokol vil faa et ganske mærkeligt og lidet ordentligt Udseende ved alle de Rettelser og Makuleringer, der følge af disse Bestemmelser. Det kan nu endda gaa, men hvad sker saa? Naar Begæringerne ere indførte i denne Protokol,